

ПОЛТАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Матеріали

**54-ї науково-методичної конференції
викладачів і аспірантів**

**«ВИЩА ОСВІТА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНИХ
ВИКЛИКІВ»**

**22-23 лютого 2023 року
м. Полтава**

ЗМІСТ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ, СЕЛЕКЦІЇ ТА ЕКОЛОГІЇ	8
Аграрна освіта в умовах воєнного стану <i>Маренич Микола, Баган Алла, Шакалій Світлана</i>	8
Алгоритми прийняття рішень в агрономічній практиці <i>Біленко Оксана, Гордєєва Олена, Воропіна Віра</i>	10
Використання цифрових технологій під час дистанційного навчання у закладах вищої освіти <i>Благодарь Катерина</i>	11
Глобалізація вищої освіти: виклики та можливості <i>Коваленко Нінель</i>	13
Застосування інноваційних методів у навчальному процесі <i>Писаренко Павло, Самойлік Марина, Диченко Оксана</i>	15
Застосування особистісно зорієнтованої технології у процесі підготовки майбутніх фахівців спеціальності геодезія та землеустрій <i>Онїшко Валентина, Шевчук Сергій, Чувтило Вадим</i>	17
Значення оцінювання залишкових знань здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія в умовах дистанційного навчання <i>Юрченко Світлана</i>	19
Інноваційні технології навчання в екологічній освіті <i>Писаренко Віктор, Піщаленко Марина</i>	21
Інтеграція викликів сьогодення у сфері охорони навколишнього середовища до системи вищої освіти <i>Тараненко Анна</i>	23
Науково-виробничий центр селекції та насінництва польових культур - головна складова освітнього процесу кафедри селекції, насінництва і генетики <i>Тищенко Володимир, Дубенець Микола</i>	24
Освітня гейміфікація як засіб підвищення ефективності навчання <i>Тристан Дар'я</i>	26
Особливості виховної роботи на кафедрі рослинництва у режимі on-line <i>Гангур Володимир, Антонєць Марина, Антонєць Олександр</i>	28
Особливості навчального процесу у ЗВО під час воєнного стану <i>Ляшенко Віктор, Бараболя Ольга, Короткова Ірина</i>	30
Особливості надання освітніх послуг в умовах воєнного стану <i>Шокало Наталія, Четверик Оксана</i>	32
Особливості організації навчального процесу у сучасних умовах під час викладання дисциплін на кафедрі рослинництва <i>Гангур Володимир, Філоненко Сергій</i>	34
Особливості формування соціальних навичок у здобувачів вищої освіти спеціальності 201 Агрономія упродовж навчання <i>Ласло Оксана, Оленір Роман, Тараненко Сергій</i>	36
Особливості формування готовності майбутніх фахівців галузі Аграрні науки та продовольство до фітосанітарного моніторингу <i>Нечипоренко Наталія, Онїшко Валентина, Поспєлова Ганна</i>	38
Переваги та ризики освітньої глобалізації <i>Ромашко Таміла</i>	40
Перспективи та особливості навчання за дуальною формою здобуття вищої освіти <i>Рибальченко Анна, Криворучко Людмила</i>	43
Формування мотивації навчально-пізнавальної діяльності здобувачів аграрних спеціальностей засобами історіографії <i>Поспєлов Сергій, Міщенко Олег, Калашнік Оксана</i>	45

сьогодення та перспективи їх вирішення : матеріали XVIII Всеукр. наук.-практ. конф. в онлайн-режимі за допомогою системи microsoft teams, м. Тернопіль, 20–21 травня 2021 р.) / Терноп. нац. мед. ун-т імені І.Я. Горбачевського МОЗ України. Тернопіль : ТНМУ, 2021. С. 7.

4. Колодій І. С. Оцінювання залишкових знань студентів, як важливий фактор забезпечення якості вищої освіти. Проблеми та перспективи розвитку економіки і підприємництва та комп'ютерних технологій в Україні : збірник тез доповідей XIV Науково-практичної конференції, 17-20 квітня 2018 року. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2018.С. 164–167

5. Луговий В.І. Якість вищої освіти в Україні: проблеми забезпечення та визнання. Вища освіта України. 2013. №3 (дод.2): Європейська інтеграція вищої освіти України в контексті Болонського процесу: тематичний вип. К., 2013. С. 6-10.

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ЕКОЛОГІЧНІЙ ОСВІТІ

Писаренко Віктор, д.с.-г.н., професор

Піщаленко Марина, к.с.-г.н., доцент

Аналіз інноваційних процесів у розвинених країнах свідчить про те, що для досягнення прискорення розвитку й благополуччя країни, галузі, регіону або організації варто сприяти впровадженню інновацій. Для цього необхідні: розробка й регулювання на практиці законодавчої та нормативно-правової бази інноваційної діяльності; стимулювання інноваційної активності; розвиток науково-технічного потенціалу та інноваційної структури; затвердження обґрунтованої інноваційної політики на державному рівні; створення системи фінансування науково-технічних та інноваційних процесів. Кардинальне реформування вищої освіти спричинило виникнення соціального попиту на ринку праці щодо підготовки висококваліфікованого фахівця, який не тільки володіє стереотипними прийомами і навиками професії, але й інноваційний спроможний до інноваційної професійної діяльності. Інноваційна діяльність – складний процес трансформування нових ідей в об'єкти педагогічних, психологічних, соціальних, екологічних, інституційних, економічних відносин. Повний інноваційний цикл – це комплексний процес, який складається з таких етапів: фундаментальні дослідження, прикладні дослідження, конструкторські розробки, технологічне освоєння, виробництво, експлуатація, модернізація. Інноваційна освітня діяльність – це розробка, поширення та застосування освітніх інновацій. Освітніми інноваціями є вперше створені, удосконалені або застосовані освітні, дидактичні, виховні, управлінські системи, їхні компоненти, що суттєво поліпшують результати освітньої діяльності, а також вирішують соціальне замовлення суспільства і впливають на соціоекологічні індикатори сталого розвитку. До класифікаційних ознак інновацій вносять новизну, сферу й рівень використання ідеї, масштаби та серійність впровадження в навчально-виховний процес, ефективність реалізації інноваційних технологій при розмежуванні експериментальних випробувань і безпосереднім впровадженням. Як окремі класифікаційні ознаки можна виокремити наскрізність, послідовність, наступність, ступневистість, академічність, системність навчально-виховного процесу, вплив інновації на вартість підготовки випускників, ефективність

працевлаштування та результативність професійної компетенції для забезпечення політики виживання і якості життя. До пріоритетних освітніх інновацій відносяться: система дистанційного навчання, впровадження до навчально-виховного процесу модульного та рейтингового контролю знань, комп'ютеризація бібліотеки за допомогою електронного каталогу, створення фондів електронних навчальних і навчально-методичних матеріалів, запровадження електронної системи управління навчальним процесом і діяльністю навчальним закладом [1].

Навчально-виховний процес підготовки фахівців повинен містити в собі інноваційні педагогічні методики, в основу яких покладено інтерактивність і максимальну наближеність до професійної діяльності майбутнього еколога, а саме: імітаційні технології (ігрові форми організації), технологія «кейс-метод» і методика відеотренінгу (максимальна наближеність до реальності), комп'ютерне моделювання, технології колективно-групового навчання, ситуативного моделювання, опрацювання дискусійних питань, інтерактивного, інформаційного, диференційованого навчання. Саме при використанні інноваційних освітніх технологій, спрямованих на: задоволення актуальних потреб освіти; використання нових знань, орієнтованих на мотивації суб'єктів освітньої діяльності; подолання наслідків неструктурованих процесів у системі освіти; виведення закладу освіти на більш високий, конкурентноспроможний рівень при задоволенні кон'юнктури ринку праці, соціально-екологічного замовлення суспільства; вимог сталості якості життя можна досягти високих результатів інноваційної діяльності. Інноваційні технології навчання дозволяють підвищити якість і ефективність навчального процесу відповідно параметрів, що характеризуються структурними елементами системи управління, цілями навчання, рольовими позиціями і функціями педагога і студента, характером організації навчально-пізнавальної діяльності, формами навчальних взаємодій.

До інноваційних технологій навчання відносяться: проектно-творчі (розвиваюче навчання), комп'ютерні (дистанційне навчання, мультимедіа, модульні, інтегральні, графічна інформація). Створення освітніх інноваційних продуктів дає змогу навчальним закладам домогтися захисту і збільшення частки ринку освітніх послуг; зміцнення позицій на ринку праці; створення нових ринків праці або удосконалення працевлаштування. Творчий процес розробки педагогічних інноваційних технологій базується на інформаційному, науковому, навчально-методичному, кадровому, матеріально-технічному забезпеченні, поєднує етапи обґрунтування, продукування ідеї, дослідження, реалізації [2].

Завданням продукування педагогічних інноваційних ідей є створення за інноваційними технологіями таких педагогічних умов, які сприятимуть підготовці конкурентноспроможних фахівців на ринку праці, володіючих професійними компетенціями, здатних реалізувати науково-технічні та проектно-конструкторські досягнення, задовольняти вимоги роботодавців, а також соціоекономічні, технологічні, природоохоронні потреби людства, для забезпечення сталого розвитку суспільства.

Список використаних джерел:

1. Рідей Н.М. Управління педагогічною інноватикою: освіта для сталого розвитку/ Актуальні проблеми державного управління №2: Національна

академія державного управління при Президентіві України, К. 2019, С.137-145

2. Курилко М.Ф. Інноваційна діяльність у вищих навчальних закладах України / Матеріали наукової Інтернет-конференції з проблем вищої освіти і науки «Науково-методологічні основи вдосконалення системи підготовки фахівців і перспективи модернізації вищої освіти» м. Харків, 23 квіт. 2021 р. / ХНАДУ. Харків, 2021. 290 с.

ІНТЕГРАЦІЯ ВИКЛИКІВ СЬОГОДЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА ДО СИСТЕМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Тараненко Анна, к.с.-г.н., доцент

Військова агресія проти України стала викликом для усіх сфер життєдіяльності країни. Основними викликами у сфері охорони навколишнього середовища сьогодні стали: імплементація України до європейського законодавства, рух Європейським зеленим курсом, дотримання кліматичної політики та виконання зобов'язань за Паризькою угодою, а також зелена відбудова нашої країни.

Попри війну Україна продовжує роботу з подолання викликів у сфері охорони навколишнього середовища та виконувати міжнародні зобов'язання з метою якнайшвидшої інтеграції до ЄС. Зокрема, вже прийняті рішення в низці секторів: управління відходами, лісова галузь, водна політика, зміцнення хімічної безпеки, моніторинг довкілля тощо. Ведеться робота в законодавчому полі, що передбачає розробку євроінтеграційних законопроектів, нормативно-правових актів для подальшої апроксимації українського законодавства до права ЄС. Позитивним є те, що ЄС висловлює готовність допомоги Україні у проведенні процесу імплементації.

Нагальним питанням, яке потребує вирішення, є оцінка шкоди, яка завдається українському довкіллю внаслідок воєнних дій, та необхідність вжиття всіх можливих заходів щодо зменшення негативного впливу на довкілля. Подолання наслідків воєнних дій для довкілля та його відновлення мають стати основою для подальшої зеленої відбудови нашої країни.

Європейський зелений курс є міцним фундаментом для відновлення нашої країни. Цей проект може стати наймасштабнішим з часів Другої світової війни. Інвестиційно привабливими є різні сфери економіки, у тому числі відновлювальна енергетика, видобуток та переробка корисних копалин, логістика та будівництво. Варто зазначити, що за останній час відбулися і деякі зміни у законодавстві ЄС щодо зеленого курсу, що також слід взяти до уваги.

Нововведення стосуються, наприклад, правил вивезення відходів, боротьби з нелегальним їх захороненням, просування циркулярної економіки, розробки сталих продуктів, екологічного пластику, впровадження заходів протидії вирубкам лісів та захисту ґрунту, біорізноманіття тощо. Пріоритетними для України мають і надалі залишатися питання зміни клімату та стану довкілля.

Сфера освіти також зіткнулася із суттєвими викликами, як, наприклад, загроза життю та здоров'ю учасникам освітнього процесу, масштабні руйнування освітньої інфраструктури, вимушене масштабне переміщення учасників освітнього процесу в межах України та за кордон та інші. Але, незважаючи на складну безпекову ситуацію, Україна продовжує роботу та